

הוא שמחה למעלה ולמטה, שמחת כל השמחות, שמחה שכל האמונה נמצאת בה, ואפלו הרשעים של הגיהנם נחים ביום הזה. והאיש הזה אין לו שמחה ואין לו מנוחה, וזה שונה מכל העליונים והתחתונים. כלם שואלים עליו: מה שונה שפלוני הוא בצער?

ובשעה שהעתיק הקדוש מתגלה ביום הזה וזה נמצא בצער, תפלתו עולה ועומדת לפניו, אז נקרעים כל גזרי הדינים שנגזרו עליו, ואפלו הספימו בבית הדין של המלך עליו לרע - הכל נקרע, משום שבשעה שמתגלה העתיק, נמצאים כל החרות וכל השמחה, משום שמתגלה בהולת המלך.

ועל זה שנינו, קורעים לו גזר דינו של שבעים שנה. מי השבעים שנה? אלא, אף על גב שהספימו עליו כל אותם שבעים פתרי המלך, שהוא נראה בהם, הכל נקרע, משום שהעתיק הקדוש נוטל (מבטל אותו ומחנה) את האדם, והדברים הללו, פשמתעוררים עליו בחלום בליל שבת.

רמב"ד שעשה הלולא לבנו, וגזר שמחה על הכל. ביום הזה של ההלולא כל העולם היו שמחים, ואיש אחד היה עצוב, תפוס בקולר. בא המלך לשמחה, ראה את כל העם שמחים כמו שהוא גזר. הרים עיניו, ראה את אותו האיש התפוס בקולר עצוב. אמר, ומה כל בני העולם שמחים בהלולא של בני, וזה תפוס בקולר? מיד צוה והוציאו אותו והתירו אותו מקולרו (מקשריו).

כך זה ששרוי בתענית בשבת, כל העולם שמחים - והוא עצוב,

בשעתא דעתיקא קדישא

עלמא. בגין דהאי יומא, חדוותא הוא לעילא ותתא. חדוותא דכל חדון. חדוותא, דכל מהימנותא ביה אשתכח. ואפילו רשעים דגיהנם ניחין בהאי יומא. והאי בר נש לית ליה חדוה, ולית ליה נייחא, ושניא דא מפל עלאין ותתאין. פלהו שאלין עליה, מאי שניא דפלניא הוא בצערא.

ובשעתא דעתיקא קדישא אתגלי בהאי יומא, ואשתכח האי בצערא, צלותיה סלקא וקיימא קמיה, פדין אתקרעו כל גזרי דינין דאתגזרו עליה, ואפילו אסתכמו בבי דינא דמלפא עליה לביש, פלא אתקרע, בגין דבשעתא דעתיקא אתגלייא, פל חירו וכל חידו אשתכח, בגין דאתגלייא בהלולא דמלפא.

ועל דא תנינן, קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה. מאן שבעין שנה. אלא אף על גב דאספמו עליה פל אינון שבעין פתרי מלפא, דהוא אתחזי בהו, פלא אתקרע. בגין דעתיקא קדישא נטיל (ס"א בשיל ליה והני) ליה לבר נש, והני (דף ק"ה ע"ב) מלי, פד מתערי עליה בחלמא בליליא דשבתא.

למרבא דעביד הלולא לבריה, וגזר חדוה על פלא. בהאי יומא דהלולא, פל עלמא הוה חדאן, ובר נש חד הוה עצוב, תפיס בקולרא. אתא מלפא לחדוותא, חמא כל עמא חדאן פמה דאיהו גזר. זקף עינוי, חמא ההוא בר נש תפיס בקולרא עצוב. אמר, ומה כל בני עלמא חדאן בהלולא דברי, ודא תפיס בקולרא. מיד פקיד ונפקי ליה, ושאריו ליה מקולריה. (ס"א מקולרוי).

כך האי דשארי בתעניתא בשבתא, פל עלמא חדאן, ואיהו עצוב, והאי אתפס בקולרא.